

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS ETELÄ-KARJALAN, HELSINGIN JA UUDENMAAN, KANTA-HÄMEEN JA PÄIJÄT-HÄMEEN SAIRAANHOITOPIIRIEN KUNTIEN ALUEILLE

ASIAN TAUSTAA

Valtioneuvosto on 25.2.2021 (STM/2021/32) tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöönotosta.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määrää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Etelä-Karjalan, Helsingin ja Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirien alueilla sijaitsevien oppilaitosten tilat suljettavaksi siten, ettei tiloja saa käyttää vuosiluokkien 7-9 opetuksen järjestämiseen eikä perusopetuslain mukaisen lisäopetuksen järjestämiseen.

Edellä mainittuja tiloja voidaan kuitenkin käyttää vuosiluokkien 7-9 sekä lisäopetuksen kaikkien perusopetuslain 17 §:ssä tarkoitettujen erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden, 25 §:n 2 momentissa tarkoitettujen pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden sekä 5 §:ssä tarkoitettujen valmistavan ja joustavan perusopetuksen oppilaiden opetuksen järjestämiseen sekä yksilöllisen tarveharkinnan perusteella myös muun oppilaan välttämättömään lähiopetukseen.

Lisäksi tiloja voidaan käyttää lähiopetuksessa olevien oppilaiden oppilashuoltoon ja ateriointiin sekä etäopetuksessa olevien oppilaiden opettamiseen etänä.

Tiloja voidaan käyttää myös perusopetuslain 16, 16 a, 17 ja 17 a §:ssä tarkoitetun oppimisen tuen, 31 §:n 1 momentissa säädettyjen palvelujen ja etuuksien sekä 31 a §:ssä tarkoitetun oppilashuollon järjestämiseen etäopetuksessa oleville oppilaille kulloistenkin olosuhteiden mukaisesti huomioiden kuitenkin koronavirusepidemian rajoittaminen. Tiloja voidaan käyttää myös etäopetuksessa olevan oppilaan perusopetuslain 31 §:n 2 momentin mukaiseen ateriointiin yksilökohtaisen harkinnan pohjalta perustellusta syystä.

Tiloja voidaan käyttää myös yhteishakuun liittyvään ohjaukseen.

Opetuksessa, joka toteutetaan lähiopetuksena, tulee huolehtia oppilaiden ja opetushenkilöstön turvallisuudesta tila- ja hygieniajärjestelyin.

Määräys on voimassa ajalla 29.3.2021-5.4.2021.

Perustelut

Keskeiset säännökset

Tartuntatautilain (1227/2016) 58 §:n 1 momentin mukaan kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Aluehallintovirasto voi tehdä alueellaan vastaavat päätökset silloin, kun ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Pykälän 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 69/2020) 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan muu uuden koronavirustyyppin aiheuttama vaikea infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Valtakunnallinen ohjaus

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 (VNK/2020/106) puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen COVID-

19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:26). Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohdina ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset.

Valtioneuvoston 23.10.2020 (STM/2020/192) tekemä periaatepäätös hybridistrategian toimintasuunnitelman toimeenpanoon liittyvistä suosituksista sisältää valtakunnalliset ja alueelliset suositukset, joilla tuetaan alueellisia toimia epidemian leviämisen estämiseksi ja vaikutetaan siihen, että epidemia saadaan mahdollisimman nopeasti hillittyä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 24.11.2020 kirjeellään (VN/25925/2020) antanut Uudenmaan maakunnan viranomaisille, väestölle, toiminnanharjoittajille sekä opetuksen järjestäjille ohjeita ja suosituksia epidemian rajaamiseksi. Kirjeessä kehoitetaan myös muiden leviämisvaiheen välittömässä uhatta olevien maakuntien vastaavia tahoja ottamaan ohjeet ja suositukset huomioon omassa toiminnassaan ja kohdentamaan rajoitus-toimenpiteitä ja suosituksia ennakoivasti ja vaikuttavasti siihen, mikä alueellisen tilannekuvan sekä tartunnan lähteitä ja tartuntariskiä koskevan yleisen ja alueellisen asiantuntijatiedon pohjalta on tehokkainta ja oikeasuhtaisinta. Ministeriö suosittelee kirjeessään julkisille ja yksityisille opetuksen järjestäjille, että korkeakouluissa ja toisen asteen opetuksessa (Yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa, lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, aikuisten taiteen perusopetuksessa, vapaassa sivistystyössä ja aikuisten perusopetuksessa) siirrytään kokonaisuudessaan etäopetukseen. Suositus ei koske välttämätöntä lähiopetusta. Suosituksen mukaan etäopetuksen järjestelyt toteutetaan siten, että niiden negatiiviset vaikutukset opintojen etenemiselle voidaan minimoida.

Valtioneuvosto on 22.12.2020 (STM/2020/274) tehnyt periaatepäätöksen päivitetyn toimintasuunnitelman antamisesta hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen COVID-19-epidemiassa tammi-toukokuussa 2021 sekä periaatepäätöksellään 26.1.2021 (STM/2021/12) puoltanut sitä, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan täydennyksen.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 (STM/2021/32) tehnyt periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä tarkoitetun tason kaksi käyttöönotosta. Sosiaali- ja terveysministeriö on 25.2.2021 (VN/4947/2021) päivittänyt hybridistrategian toimintasuunnitelman ja sen liitteenä aiemmat ministeriöiden toimenpidesuosituksot eri epidemiavaiheisiin sekä 1.3.2021 (VN/5229/2021) antanut ohjauskirjeen koskien tason kaksi käyttöönottoa ja siihen liittyviä rajoitustoimenpiteitä virusmuutoksen ja epidemian leviämisen estämiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirjeessä 1.3.2021 todetaan, että siinä lähemmin yksilöidyillä alueilla tulee 8.3.2021 lukien ottaa käyttöön

kirjeessä mainitut tason kaksi lisätoimenpiteet, siten kuin toimintasuunnitelman täydennyksessä 26.1.2021 ja ministeriön 25.2.2021 päivitetyn hybridistrategian toimintasuunnitelman osassa 3 sekä liitteessä 4 todetaan. Viimesijaisena toimenä tehdään tartuntatautilain 58 §:n ja perusopetuslain 20 a §:n mukaiset päätökset peruskoulun vuosiluokkien 7-9 tilapäiseen etäopetukseen siirtymisestä.

Sosiaali- ja terveysministeriö on 5.3.2021 täsmentänyt 1.3.2021 antamaansa ohjauskirjettä todeten muun muassa, että valtakunnallinen sulkutila tarkoittaa, että toimenpidetason 2 toimet otetaan käyttöön hallituksen linjauksen mukaisesti kiihtymis- ja leviämisvaiheen alueilla eli lähes koko maassa. Perusteluna sille on valtakunnallinen epidemiatilanne. Toimenpidetason 2 toimet on kuvattu STM:n 1.3.2021 antamassa ohjauskirjeessä. Tason kaksi toimenpidekokonaisuudella tavoitellaan nopeaa ja voimakasta kontaktien vähenemistä määrääjäksi koko maan tasolla.

Opetusjärjestelyt ja oppilaan oikeuksien toteuttaminen

Jokaisen oikeudesta maksuttomaan perusopetukseen on säädetty Suomen perustuslain (731/1999) 16 §:n 1 momentissa. Perusopetuksen järjestämisestä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja sen nojalla annetuissa asetuksessa ja määräyksissä.

Perusopetuksessa opetuksen järjestäjä siirtyy perusopetuslakiin lainmuutoksella (1191/2020) lisätyn 20 a §:n mukaisiin poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, kun tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaa tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voida noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Tartuntatautilain 58 §:n mukaisen päätöksen edellytyksenä on, että päätös on välttämätön taudin leviämisen estämiseksi.

Opetuksen järjestäjät tekevät päätöksen perusopetuslain 20 a §:n mukaisiin poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä niiltä osin kuin oppilaitostilojen käyttöä on tartuntatautilain 58 §:n nojalla rajoitettu. Oppilaan oikeus perusopetuslain mukaiseen opetukseen tulee turvata poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana perusopetuslaissa ja sen nojalla säädetyn ja määrätyn mukaisesti. Opetuksessa tulee noudattaa tuntijakoa ja opetussuunnitelman perusteita. Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää perusopetuslain 16, 16 a, 17 ja 17 a §:ssä tarkoitettua oppimisen tukea sekä 31 §:ssä säädettyjä palveluja ja etuuksia sellaisilla toteuttamistavoilla kuin se on olosuhteisiin nähden mahdollista toteuttaa. Opetuksen järjestäjällä on velvollisuus muuna kuin lähiopetuksena annettavassa opetuksessa antaa kaikille oppilaille maksuton ateria.

Yleinen epidemiatilanne

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 17.3.2021 mukaan valtakunnallinen

epidemiatilanne heikentyi nopeasti marraskuussa 2020. Syksyn ja kulu-
van kevättalven aikana alueelliset tilanteet ovat muuttuneet nopeasti.

Marras-joulukuun taitteessa tapausmäärät saavuttivat sen hetkisen huip-
punsä. Tapausmäärät laskivat huipun jälkeen, mutta ne jäivät korkealle
tasolle. Tapausmäärät kääntyivät jälleen kasvuun tammikuun loppupuol-
lella.

Koronavirusepidemia on helmikuun puolivälin jälkeen kiihtynyt, ja epide-
miatilanne on merkittävästi heikentynyt viimeisen kuukauden aikana
Suomessa. Viimeisten parin viikon aikana sekä erikoissairaanhoidon
vuodeosastokuormitus että tehohoidon tarve on lisääntynyt huomatta-
vasti. Maaliskuun toisella viikolla (viikko 10, ajalla 8.-14.3.) todettiin yh-
teensä lähes 4800 uutta tapaus, mikä on yli 300 tapaus enemmän
kuin edellisellä viikolla. Viimeisen kuukauden aikana tapausmäärät ovat
koko ajan olleet nousussa. Viikkokohtaiset tapausmäärät ovat olleet jo
muutaman viikon ajan epidemia-ajan korkeimpia.

Uusia tapauksia todetaan sekä tunnetuissa tartuntaketjuissa että niiden
ulkopuolella. Virusta esiintyy väestössä joka puolella Suomea. Testeihin
on hakeuduttu viikko viikolta selvästi useammin kuin edellisten viikkojen
aikana, mutta positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä on silti
kasvanut tapausmäärien kasvun myötä. Tartuntoja todetaan eniten työ-
ikäisillä, tällä hetkellä varsinkin nuorilla aikuisilla.

Tämänhetkistä epidemiatilannetta luonnehtivat suuret alueelliset erot.
Epidemiatilanne on heikentynyt etenkin Helsingin ja Uudenmaan sekä
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirien alueilla. Toisaalta epidemiatilanne
on helpottunut etenkin Ahvenanmaan maakunnassa ja Satakunnan sai-
raanhoitopiirin alueella.

Koko maassa uusien kotimaisten tartuntojen tartunnanlähde saatiin sel-
vitettyä 59 %:ssa tapauksista. Kolmannes tartunnan saaneista oli karan-
teenissa, kun tartunta todettiin. Tapausmäärien kasvaessa tartunnanjälji-
tys voi merkittävästi viivästyä. Jos jatkotartuntoja ei saada viiveiden
vuoksi estettyä, epidemia kiihtyy entisestään. Jäljityksen nopeus on
avainasemassa myös muuntoviruksen aiheuttamien tartuntaketjujen ra-
jaamisessa.

Usean sairaanhoitopiirin alueella on raportoitu joukkoaltistumisia, joista
on käynnistynyt tartuntaketjuja. Osa uusista tartuntaketjuista olisi mah-
dollisesti voitu estää suositusten ja rajoitusten huolellisella noudattami-
sella. Myöhäinen testiin hakeutuminen on joissain tapauksissa johtanut
laajojen tartuntaketjujen syntymiseen ja vaikuttanut sairaalahoidon tar-
peen kasvuun.

Alueellisia ilmaantuvuuksia tarkastellessa on tärkeää huomioida, että vä-
estömäärältään pienillä alueilla ilmaantuvuus voi hetkellisesti nousta hy-
vinkin korkeaksi epidemiatilanteen äkillisesti heikentyessä tai suhteelli-

sen pienestä tartuntarypäästä johtuen. Vastaavasti ilmaantuvuus voi palautua myös takaisin rauhallisemmalle tasolle, jos tilanne saadaan alueellisesti hallintaan.

Valtakunnallisesti sairaalahoidon kuormitus on viimeisten viikkojen aikana kasvanut. Myös tehohoidon tarve on selvästi kasvanut viimeksi kuluneen kuukauden ja varsinkin viimeisten päivien aikana. Tehohoidon valtakunnallista kapasiteettia ja covid-19-potilaiden määrää seurataan päivittäin.

Koronavirusrokotukset etenevät hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. THL raportoi päivittäin tietoa rokotusten etenemisestä verkkosivuillaan. 17.3.2021 yli 80-vuotiaiden ikäryhmässä yli 75 % ja 75-79-vuotiaiden ikäryhmässä yli kolmannes on saanut vähintään yhden rokoteannoksen. Rokotustiedot siirtyvät rokotusrekisteriin muutaman päivän viiveellä.

Jotkut muuntuneet koronavirukset, eli virusvariantit, poikkeavat ominaisuuksiltaan aiemmin levinneestä viruskannasta. Useita eri koronavirusvariantteja kiertää maailmanlaajuisesti. Erityisesti Britanniassa havaitun virusvariantin (B.1.1.7) leviäminen vaikuttaa epidemian kiihtymisen taustalla osassa Suomessa. THL päivittää tietoja virusvarianteista ja ilmoituksista määristä perjantaisin THL:n verkkosivuilla.

Valtioneuvosto on 1.3.2021 todennut yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi. Raportissa esitetyt havainnot epidemiatilanteen nopeasta, merkittävästä heikentymisestä edellyttävät tartuntojen tehokasta estämistä välittömästi sekä tulevien viikkojen ja kuukausien aikana. Epidemiaa torjutaan poikkeusoloissakin ensisijaisesti tartuntatautilain nojalla paikallisin ja alueellisin toimenpitein.

Epidemiatilanteen heikentymiseen on nykyisessä tilanteessa reagoitava nopeasti ja ennakoivasti ottamalla alueilla käyttöön kaikki tehokkaat, välttämättömät ja oikeasuhtaiset epidemiologisesti tarkoituksenmukaiset toimenpiteet. Kattavilla rajoitustoimilla sekä tehokkaalla testauksella ja nopealla tartunnan jäljityksellä voidaan hillitä epidemian leviämistä myös siinä tapauksessa, että kyseessä ovat muuntovirukset.

Valtakunnallisen tilanteen merkittävän heikentymisen vuoksi on perusteltua, että alueilla pidetään yllä ja lisätään ennakoivasti tehokkaita ja kattavia keinoja tartuntojen estämiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi. Vaikka epidemia on valtakunnallisesti tarkasteltuna edelleen kiihtynyt, käytössä olevat suositus- ja rajoitustoimet ovat todennäköisesti hillinneet epidemian kasvuvauhtia. Rajoitustoimien vaikutukset tapausmääriin näkyvät täysimääräisesti viiveellä.

Koronavirus tarttuu varsinkin pitkäkestoisessa lähikontaktissa tehokkaasti. Jokainen voi omalla toiminnallaan hidastaa koronaviruksen leviämistä. Tässä epidemiatilanteessa on ensisijaisen tärkeää vähentää lähi-kontakteja voimakkaasti ja lievienkin koronavirustautiin sopivien oireiden

ilmetessä on hakeuduttava heti testiin. Uusien virusmuunnosten tarttumista ihmisestä toiseen voidaan estää samoilla keinoilla kuin väestössä jo aiemmin esiintyneen koronaviruksen leviämistä.

Tartuntoja todetaan edelleen eniten työikäisillä, tällä hetkellä varsinkin nuorilla aikuisilla. Viikolla 11 noin 81 prosenttia kaikista tapauksista todettiin alle 50-vuotiailla ja lähes puolet (47 prosenttia) alle 30-vuotiailla. Osuuksissa on ollut pientä viikoittaista vaihtelua, mutta näiden ikäryhmien osuudet todetuista tapauksista ovat pysyneet suurina alkuvuoden 2021 ajan. Alle 10-vuotiaiden osuus tapauksista oli noin 11 prosenttia ja 10-19-vuotiaiden osuus noin 14 prosenttia kaikista viikolla 10 todetuista tapauksista. Viikolla 10 yli 60-vuotiaiden osuus oli noin 9 prosenttia, ja yli 70-vuotiaiden osuus oli noin 4 prosenttia. Iäkkäiden osuus todetuista tapauksista on pysynyt vuodenvaihteen jälkeen pienenä.

Todettujen tapausten ikäjakaumassa voi olla alueellisia eroja. Yli 70-vuotiaat kuuluvat ikänsä puolesta riskiryhmään, jolla on muita suurempi riski sairastua vakavaan koronavirustautiin. Mitä enemmän tautia leviää väestössä, sitä suuremmaksi kasvaa riski, että myös ikääntyneet saavat tartuntoja. Riskiryhmien suojeleminen on tärkeää vakavien Covid-19-tapausten ja kuolemantapausten ehkäisemiseksi. Rokotuksilla iäkkäät ja riskiryhmät pystytään suojaamaan tehokkaasti.

Epidemiatilanne ja saadut asiantuntija-arviot

Sosiaali- ja terveysministeriön ohjauskirjeessä 1.3.2021 on mainittu alueet, joilla tason 2 toimenpiteet ministeriön arvion 24.2.2021 mukaan tulevat kyseeseen. Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella leviämisen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ovat Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri sekä Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri. Kiihtymisvaiheen alueita ovat Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme. Sittemmin myös Etelä-Karjala ja Päijät-Häme ja Kymenlaakso ovat siirtyneet leviämisvaiheeseen.

Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan 23.3.2021 pidetyssä kokouksessa saatujen tietojen mukaan Etelä-Karjala on leviämisvaiheessa. Jo kuukauden ajan tilanne ollut vaikea. Tilanne on alkanut opiskelijoiden ryppäästä, mutta nyt tartunnat ovat muualta. Ilmaantuvuus on 169 ja positiivisten näytteiden osuus yli 4 prosenttia. Jäljitettävyyden on kuitenkin hyvä, vaikka tartuntamäärä on suuri (76 %). Sairaalahoitossa on 15 potilasta, joka on suhteessa väestömäärään enemmän kuin HUS-alueella. Elektiivistä leikkaushoitoa on jouduttu siirtämään.

Alueryhmä pyytää aluehallintovirastolta 11.4.2021 asti jatkoa yläkouluja koskevaan sulkupäätökseen. Etelä-Karjalan sairaanhoitopiiriltä 24.3.2021 saadun tiedon mukaan perusteluna päätökselle on Etelä-Karjalan voimakkaasti huonontunut tautitilanne viimeisen viikon aikana, jonka aikana todetuista tautitapauksista yli kymmenen prosenttia on alle

18-vuotiailla ja alueella on monia koulualtistumisia, joten yläkoulujen sulkua katsotaan välttämättömäksi ja työssäkäynti- sekä asiointi liikenne huomioiden kattaen koko maakunnan. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen kantokyky on koetuksella Etelä-Karjalassa, jossa on asukasluvun suhteutettuna teho- hoidossa tällä hetkellä eniten Suomessa eri ikäisiä potilaita. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen laitokselta 24.3.2021 saadun tiedon mukaan THL toteaa, että Etelä-Karjalan tilanne epidemiologisilla, toiminnallisilla ja lääketieteellisillä mittareilla arvioituna on huolestuttava. THL puoltaa, että tilanteeseen reagoidaan tehokkaasti ottamalla käyttöön oikeasuhteiset ja tar- koituksenmukaiset toimenpiteet. THL toteaa, että sulkua on muutamalla muulla alueella Suomessa päädytty tekemään pääsiäiseen saakka.

HUS-alue

Helsingin ja Uudenmaan alueellisen koronakoordinaatioryhmän kokouk- sessa 23.3.2021 saadun tiedon mukaan koko HUS-alueen ilmaantuvuus on 343 (100 000 asukasta / 14 vuorokautta). Helsingissä ilmaantuvuus on 478, Espoossa 342, Keusotessa 127,5, Keravalla 230, Vantaalla 440, Itä-Uusimaalla 137,8 ja Porvoossa 164,3. Tartunnanjäilytyksessä on vii- veitä useissa kunnissa. HUS-alueella tartunnoista yli 25 % todetaan 0- 19-vuotiailla. Tässä ikäryhmässä tartunnanlähteeksi epäillään peruskou- lua 40 % tapauksista. Kokouksessa esitetyn materiaalin mukaan positiiv- isten näytteiden osuus testatuista on Helsingin ja Uudenmaan sairaan- hoitopiirin alueella 4,75 %. Tunnettujen tartunnanlähteiden osuus testa- tuista on pysytellyt viikkojen 8-11 aikana noin 50 %:ssa. Joukkoaltistumi- sia on viikoilla 8-11 ollut 116, 160 ja 167, 155. Tartunnanjäilytyksessä on kuor- mittunut usean kunnan alueella.

Kokouksessa saatujen tietojen mukaan Helsingin ja Uudenmaan sai- raanhoitopiirin erikoissairaanhoitossa on tällä hetkellä reilu 100 ko- ronaviruspotilasta, joista valtaosa on vuodeosastolla, noin neljäsosa teho-osastolla ja muutama päiväpoliklinikalla. Koronaviruspotilaiden määrä erikoissairaanhoitossa on lähes kaksinkertaistunut viimeisen kuukauden aikana ja on ennusteiden mukaan edelleen nousussa.

Helsingin ja Uudenmaan alueellisen koronakoordinaatioryhmä järjesti ylimääräisen kokouksen 24.3.2021 muun muassa yläkoulujen sulun tar- peen arvioimiseksi. Kokouksessa todettiin, että valtioneuvosto ei tehnyt vielä odotettua linjausta yläkoulujen etäopetuksesta. Pääkaupunkiseu- dun koronakoordinaatioryhmän näkemyksenä on, että aluehallintovirasto olisi päätöksentekotaho yläkoulujen osalta, mutta päätös tehtäisiin vain 5.4.2021 asti ja sen mahdollinen jatko päätettäisiin valtioneuvoston lin- jausten jälkeen. HUS-alueen ryhmässä kannatettiin yläkoulujen osalta aluehallintoviraston alueellista päätöksentekoa koko Uudellemaalle. Etä- opetukseen liittyvien toimijoiden muun muassa ruokailujärjestelyjen ja perheiden järjestelyjen takia osa kunnista toivoi päätöstä pidemmäksi ajanjaksoksi, 11.4.2021 asti. Todettiin, että aluehallintoviraston on mah- dollista tehdä koko HUS-aluetta koskeva päätös vain 5.4.2021 asti, koska ei ole perusteltua epidemiologisesti eikä hallinnollisesti tehdä

muuta Uudenmaan kuntia koskien pidempää päätöstä kuin pääkaupunki-seudulle. Kuntien on kuitenkin mahdollista tehdä kuntakohtaisesti päätökset halutessaan pidemmälle aikavälille omissa toimitelmissään.

Uudenmaan alueellinen koordinaatioryhmä suosittelee epidemiatilanteen hallinnan vuoksi Etelä-Suomen aluehallintovirastoa jatkamaan TTL 58 §:n mukaista oppilaitosten tilojen sulkua yläkoulujen tilojen osalta ajan 29.3.–5.4.2021 koskien kaikkia Uudenmaan kuntia.

Toisen asteen opetuksen osalta päätökset ovat kuntakohtaisia, mutta niitä suositellaan jatkettavaksi vähintään 5.4.2021 asti.

Kanta-Häme

Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri on leviämisvaiheessa. Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiriltä 24.3.2021 saadun tiedon mukaan alueen 14 vuorokauden ilmaantuvuus 100 000 henkilöä kohti on koko sairaanhoitopiirin alueella 159, Hämeenlinnan seudulla 194, Riihimäen seudulla 86 ja Forssan seudulla 144. Positiivisten testien osuus kaikista testatuista koko alueella on 4,4 % ja tartuntaketjuista on epäselviä 15 %. Alueen koronanyrkki ja kuntajohtajat ovat kokoontuneet 24.3.2021 ja päättäneet jatkaa 2. asteen etäopetusta 11.4.2021 saakka ja suosittavat aluehallintovirastoa tekemään päätöksen yläkoulujen etäopetuksesta 5.4.2021 saakka perusteena alueen korkea ilmaantuvuus ja sen edelleen jatkunut nousu sekä tartuntojen ikäjakauma, jossa nuoret ikäryhmät korostuvat. Terveysten ja hyvinvoinnin laitokselta 24.3.2021 saadun tiedon mukaan monet sairaanhoitopiireistä ovat päätyneet vastaavaan ratkaisuun, joka on perusteltu myös Kanta-Hämeessä esitettyjen lukujen ja tietojen pohjalta.

Päijät-Häme

Päijät-Hämeen koronaepidemian alueellinen koronayhteistyöryhmä keräsi kirjallisesti ryhmän kannanoton yläkoulujen sulkuihin. Ryhmältä 24.3.2021 saadun tiedon mukaan sekä yläkoulun että 2. asteen osalta on iso huoli, että jokainen viikko heikentää sekä oppimista että muutoin arjesta selviämistä juuri niissä ryhmissä, joissa nämä asiat ovat jo valmiiksi epävarmoja. Siksi näyttäisi siltä, että oikein missään ei olla menossa pitkiin etäopetuksen jatkoihin tässä vaiheessa. Etäopetuksella on oltavat vahvat perustelut. Suomessa yläkoulut ja 2. asteen opetus jatkavat monin paikoin etäluonteisena pääsiäiseen 4.4. asti.

Tapausmäärät yhtymän alueella ovat säilyneet korkeana. Viime viikolla positiivisten osuus kaikista Fimlab-testatuista oli 4,9 %. 14 vrk:n ilmaantuvuus 100 000 asukasta kohden on 192 ja edelleen nousussa. 10-19-vuotiaiden osuus tartunnoista on maaliskuun aikana ollut aiempaa korkeampi. Yli 60-vuotiaiden tartunnat ovat nousussa ja se heijastuu sairaalahoidon tarpeeseen. Tällä hetkellä sairaalassa on 15 potilasta, joista 4 on teho-osastolla. Kotisairaalan seurannassa on yli 250 potilasta. Viime

viikolla lähetettiin kaksi koronaa sairastavaa ja kolme muuta tehopotilasta yliopistollisiin sairaaloihin.

Koko yhtymän alue on koronaepidemian leviämisvaiheessa ja epidemia-tilanne voi nopeasti muuttua pahemmaksi. Nyt voimassa olevilla rajoituksilla tartuntojen nousu on taittunut, mutta ei vielä ole kääntynyt laskuun. Yhteistyöryhmä arvioi, että tässä vaiheessa yläkoulujen ja 2. asteen oppilaitosten paluu lähiopetukseen voisi pahentaa epidemiatilannetta. Yhteistyöryhmä suosittaa, että yläkoulut ja 2. asteen koulujen etäopetusta jatketaan 4.4. saakka. Välttämätön lähiopetus voidaan toteuttaa. Yläkoulujen osalta ryhmä suosittelee AVI:lle päätöksen tekemistä etäopetuksesta.

THL pitää koronayhteistyöryhmässä tehtyä päätöstä perusteltuna.

Johtopäätös

Ottaen huomioon Sosiaali- ja terveysministeriön ohjaus sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja sairaanhoitopiirin asiantuntijatahoina antamat suositukset aluehallintovirasto pitää tartuntataudin leviämisen estämiseksi välttämättömänä määrätä ajalla 29.3.2021-5.4.2021 Etelä-Karjalassa, Helsingin ja Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirien alueilla sijaitsevien perusopetuslain (628/1998) mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tilat suljettavaksi siten, ettei tiloja saa käyttää vuosiluokkien 7-9 opetuksen eikä perusopetuslain mukaisen lisäopetuksen järjestämiseen eräin määräyksessä mainituin poikkeuksin.

Rajoitusta voidaan pitää vallitsevissa olosuhteissa oikeasuhtaisena, kun otetaan huomioon opetuksen järjestäjälle perusopetuslaissa asetetut velvoitteet oppilaan perusopetuslain mukaisten oikeuksien turvaamiseen määräyksen voimassaollessa sekä tässä määräyksessä todetut poikkeukset.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa aluehallintoylilääkäri Laura Nikunen puh. 029 501 6000 (vaihe).

ylajohtaja

Merja Ekqvist

aluehallintoylilääkäri

Laura Nikunen

LIITTEET

Etelä-Karjalan, Helsingin ja Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirien alueiden kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 5.4.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Etelä-Karjalan, Helsingin ja Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirien alueiden kunnat ja kuntayhtymät

Etelä-Karjalan, Helsingin ja Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Etelä-Karjalan, Helsingin, Itä-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan ja Hämeen poliisilaitokset

Etelä-Karjalan, Helsingin kaupungin, Itä-Uudenmaan, Keski-Uudenmaan, Länsi-Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus

Valtioneuvoston kanslian viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/10535/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/10535/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nikunen Laura 25.03.2021 13:13

Ratkaisija Ekqvist Merja 25.03.2021 13:16